

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра цивільного права

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗАХИСТ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ В ЄС

Рівень вищої освіти –перший (бакалаврський)

Освітньо-професійна програма Міжнародне та європейське право

Спеціальність 081 Право

Галузь знань 08 Право

Затверджено на засіданні кафедри
цивільного права
Протокол № 1 від 28 серпня 2024р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Захист прав споживачів в ЄС
Викладач (-і)	Гришко Уляна Петрівна, к.ю.н., доцентка кафедри цивільного права
Контактний телефон викладача	(0342) 596130
Е-mail викладача	uliana.hryshko@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять зі здобувачами, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://kcp.pnu.edu.ua/informatsiia-shchodo-navchalnoho-protsesu/ . Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту щодо індивідуальних науково-дослідних завдань.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є споживчі відносини щодо захисту прав споживачів, система законодавства, а також практика реалізації відповідних норм різними суб'єктами.</p> <p>Програма навчальної дисципліни складається зі <u>змістовного модуля, який включає ряд тем:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Правові основи захисту прав споживачів в ЄС. 2. Інституційне забезпечення захисту прав споживачів в ЄС. 3. Правовий статус споживача в ЄС. 4. Особливості захисту прав споживачів в ЄС за договорами купівлі-продажу. 5. Реалізація прав споживачів в ЄС за договорами про надання послуг. 6. Відповідальність за порушення законодавства про захист прав споживачів в ЄС. 7. Юрисдикційна та неюрисдикційна форми захисту прав споживачів в ЄС. <p>Захист прав споживачів в ЄС із застосуванням норм європейського законодавства та національного законодавства країн ЄС дає можливість опанувати доктринальні підходи та правове регулювання споживчих правовідносин в ЄС; права та обов'язки споживачів в ЄС, передбачені як національним законодавством країн ЄС, так і міжнародними актами; права та обов'язки продавців, надавачів послуг, виконавців робіт; юридичні способи та засоби захисту прав споживачів в ЄС.</p> <p><u>Основними джерелами</u> регулювання захисту прав споживачів в ЄС виступають Директива 2011/83/ЄС про права споживачів, Директива 93/13 про несправедливі умови в договорах зі споживачами, Директива 99/44 Європейського Парламенту та Ради ЄС про продаж товарів споживачам та пов'язані із цим гарантії та ряд інших Директив і Резолюцій.</p> <p>Вивчення європейського законодавства у сфері захисту прав споживачів спрямоване на формування знань з метою забезпечення високого рівня захисту прав споживачів. Підготовка фахових юристів повинна бути спрямована на те, щоб випускники вищих юридичних закладів оволоділи необхідними знаннями до надання правової допомоги споживачам, а також захисту їх прав та законних інтересів у взаємовідносинах з іншими</p>	

суб'єктами підприємництва з врахуванням норм європейського законодавства у сфері захисту прав споживачів.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Захист прав споживачів в ЄС» є поглиблення системи знань щодо правового регулювання відносин у сфері захисту прав споживачів в ЄС, системи прав та обов'язків споживачів в ЄС, особливостей захисту прав споживачів за договорами купівлі- продажу, за договорами про надання послуг в ЄС.

Основними цілями вивчення дисципліни «Захист прав споживачів в ЄС» є формування у здобувачів теоретичного розуміння поняття «споживач» за законодавством ЄС, способів та форм захисту прав споживачів в ЄС, а також вміння застосувати теоретичні знання на практиці, проводити правовий аналіз ситуацій, які потребують відповідного правового вирішення.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу наукових джерел та нормативно-правових актів у сфері захисту прав споживачів в ЄС;
Знання та розуміння професійної діяльності у сфері захисту прав споживачів в ЄС;
Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій з метою ефективного захисту прав споживачів в ЄС;
Здатність працювати в команді;
Здатність діяти на основі етичних міркувань з метою найефективнішого захисту прав споживачів у ЄС.

Фахові компетентності:

Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях порушення прав споживачів;
Здатність застосовувати знання засад споживчого права в ЄС;
Знання і розуміння основ права ЄС у сфері захисту прав споживачів;
Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм європейського законодавства та національного законодавства країн ЄС у сфері захисту прав споживачів;
Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти порушення прав споживачів;
Здатність аналізувати правові проблеми реалізації прав споживачів, формувати та обґрунтовувати правові позиції щодо захисту порушених прав;
Здатність до критичного та системного аналізу понять споживчого права у ЄС, застосування набутих знань у професійній діяльності;
Здатність до консультування щодо можливих способів захисту прав споживачів в ЄС;
Здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування у сфері захисту прав споживачів;
Здатність до логічного, критичного, системного аналізу нормативно- правових актів у сфері захисту прав споживачів, розуміння їх правового характеру і значення.

Програмні результати:

Проводити збір та інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел споживчого права, включаючи цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження;
Здійснювати презентацію свого дослідження щодо захисту прав споживачів, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження;

Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати та наводити переконливі аргументи щодо захисту прав споживачів в ЄС;
 Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг
 Розуміти методіку процесу правотворення та правозастосування споживчого права в ЄС;
 Проводити порівняльно-правовий аналіз окремих субінститутів споживчого права права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок країн Європейського Союзу;
 Демонструвати вміння узагальнювати практику застосування норм споживчого права при порушенні прав споживача;
 Демонструвати базові вміння виконувати окремі процесуальні функції суб'єктів правозастосування (судді, прокурора, адвоката, правового радника, нотаріуса, слідчого);
 Самостійно готувати проекти актів правозастосування у сфері захисту прав споживачів.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна / вибіркова
7	081 Право	4	вибіркова

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.

Модуль I.

Тема1. Правові основи захисту прав споживачів в ЄС.	2	2	8
Тема 2. Інституційне забезпечення захисту прав споживачів в ЄС.	2	2	8
Тема 3. Правовий статус споживача в ЄС.	2	2	8
Тема 4. Особливості захисту прав споживачів в ЄС за договорами купівлі- продажу.	2	4	9
Тема 5. Реалізація прав споживачів в ЄС за договорами про надання послуг	2	4	9
Тема 6. Відповідальність за порушення законодавства про захист прав споживачів в ЄС.	-	2	9
Тема 7. Юрисдикційна та неюрисдикційна форми захисту прав споживачів в ЄС.	2	2	9
ЗАГ.:	12	18	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система	Загальна система оцінювання навчальної дисципліни є уніфікованою визначається Порядком організації та проведення
------------------	--

оцінювання навчальної дисципліни	оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, введеним в дію наказом ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 19 травня 2023 р. № 309. https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf , а також Методичними рекомендаціями до порядку оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у Навчально-науковому юридичному інституті, затвердженими Вченою радою Навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (протокол №13 від 27 червня 2024 року) https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2024/11/metodychni-rekomendatsii-pro-poriadok-otsiniuvannia-uspishnosti.pdf
Вимоги до письмової роботи	Вивчення дисципліни передбачає обов'язкове виконання всіма здобувачами одної письмової модульної контрольної роботи. Робота виконується на 9 семінарському занятті та охоплює два змістовні модулі, які складаються із 10-ти тем. На модульну контрольну роботу виноситься 1 описове завдання, яке оцінюється в 10 балів, 2 визначення термінів, які оцінюються по 5 балів, 20 закритих тестових запитань, які оцінюються по 1 балу та розв'язання практичної ситуації, яке оцінюється в 10 балів. Максимальний бал за контрольну становить 50. <u>За бажанням (для отримання додаткових до 5 балів) здобувачі можуть виконувати індивідуальні завдання за темою відповідного семінарського заняття. Види, приклади підготовки та критерії оцінювання індивідуальних завдань знаходяться на кафедрі та розміщені на сайті кафедри https://kcp.pnu.edu.ua/navchalno-metodychni-materialy/</u>
Семінарські заняття	Система оцінювання семінарських занять визначена п. 2.6., пп. 3.1.1.3., 3.1.1.4 «Методичних рекомендацій до порядку оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у Навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (протокол № 13 від 27 червня 2024 року) https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2024/11/metodychni-rekomendatsii-pro-poriadok-otsiniuvannia-uspishnosti.pdf
Умови допуску до підсумкового контролю	Порядок та організація контролю знань здобувачів, зокрема, умови допуску до підсумкового контролю визначаються пп. 3.2.2. «Методичних рекомендацій до порядку оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у Навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника»
Підсумковий контроль	Форма підсумкового контролю – залік. Залік виставляється викладачем на останньому семінарському занятті у семестрі відповідно до п. 2.6. «Методичних рекомендацій до порядку оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у Навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника». Підсумковий бал складається з суми підсумкового балу за семінарські заняття (максимально 45 балів), балу за підсумкову модульну контрольну роботу (максимально 50 балів) та балу за самостійну роботу (максимально 5 балів). Бал за індивідуальну роботу та/або

	участь у науковій роботі (максимально 10 балів) є додатковим балом, який додається до підсумкового семестрового балу. Підсумковий бал становить максимально 100 балів (пп. 2.6.1–2.6.3 «Методичних рекомендацій до порядку оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у Навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника»).
--	--

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи:

Планується виконання здобувачами обов'язкових та додаткових декількох видів письмових робіт: обов'язкової письмової контрольної роботи, письмових тестових завдань за темами, винесеними на самостійне опрацювання (перелік міститься в Методичних вказівках і завданнях для підготовки до семінарських (практичних) занять), письмових експрес-опитувань на семінарських заняттях тощо, залікової роботи, а також додаткових письмових індивідуальних завдань, – *Методичні вказівки розміщені на сайті кафедри <https://kcp.pnu.edu.ua/navchalno-metodychni-materialy/>*

Академічна доброчесність:

Положенням про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. URL: <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf>

Відвідування занять

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі здобувачі відвідають лекції і практичні заняття навчальної дисципліни.

Пропуски семінарських занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Здобувач зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття. За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник навчальної дисципліни віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу здобувача (п. 3.1.2 «Методичні рекомендації до порядку оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у Навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника»)<https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2024/11/metodychni-rekomendatsii-pro-poriadok-otsiniuvannia-uspishnosti.pdf>

Неформальна освіта:

Визнання результатів неформальної освіти здійснюється відповідно до «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (редакція 3) <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

1. Банасевич І.І. Поняття «споживач» відповідно до законів України та Європейського Союзу. *Право і суспільство*. 2020. Вип. 2. -С. 3-9.
2. Банасевич І.І. Договір у механізмі правового регулювання відносин за участю споживачів. *Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України*. 2022. вип.60. С. 99-108
3. Білоусов Ю. В., Черняк О. Ю. Цивільно-правовий статус споживача у контексті адаптації національного законодавства до законодавства Європейського Союзу: монографія. К.: Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва НАПрН України. 2010. 239 с.
4. Гришко У.П. Захист прав споживачів в Європейському Союзі. Scientific opinions about law and history: collective monograph / Kuzmenko I., Koropatov O., Liubchik V., Dumanskyi R. etc. International

Science Group. Boston : Primedia eLaunch, 2022. 240 p. P.89-112.

5. Гришко У.П. Формування європейського законодавства у сфері захисту прав споживачів. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. №8. С.103-106

6. Дір І.Ю. Основні інституції Європейського Союзу. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. Серія Право*. 2024. Випуск 82: частина 3. С.207-213

7. Ханик-Посполітак Р. Ю. Захист прав споживачів у Європейському Союзі / [Ханик-Посполітак Р. Ю.] // *Право Європейського Союзу : підручник / за ред. Р. А. Петрова ; Нац. ун-т "Києво-Могилянська академія"*. Вид. 10-те, змін. і доповн. Харків : Право, 2021. Тема 15. С. 305-332.

8. Плотнікова М. В., Швагер О. А. Позасудові способи захисту прав споживачів фінансових послуг: адаптація українського законодавства до права Європейського Союзу. *Проблеми цивільного та господарського права*. 2022. №4. Ч.3. С.102-110. http://www.sulj.oduvs.od.ua/archive/2022/4/part_3/18.pdf

9. Правове регулювання сфери захисту прав споживачів у Європейському Союзі та Україні (комплексне порівняльно-правове дослідження) / Ісічко А., Мінін О., За заг. ред. І.А.Грицяка. К: ТОВ «Атіка Н», 2005. 256с.

10. Ханик-Посполітак Р.Ю. Захист прав споживачів у Європейському Союзі. [URL:http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/19150/KhanykPospolitak_Zakhyst_prav_spozhyvachiv.pdf?sequence=1&isAllowed=y](http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/19150/KhanykPospolitak_Zakhyst_prav_spozhyvachiv.pdf?sequence=1&isAllowed=y)

11. Яворська І., Пристай Р. Захист прав споживачів при укладенні електронних договорів в рамках Європейського Союзу. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2022. Том 2, №74. <http://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/273706/269050>

Детальний перелік монографічної, наукової, науково-практичної літератури, нормативних джерел та інформаційних ресурсів до кожної теми міститься в навчально-методичних посібниках.

1. Гришко У.П. Захист прав споживачів в ЄС: методичні вказівки для підготовки до семінарських занять здобувачів 4-го курсу денної та заочної форм навчання спеціальності «Право». Електронне видання. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2022. 30 с. <https://kcp.pnu.edu.ua/navchalno-metodychni-materialy/>

2. Гришко У.П. Захист прав споживачів в ЄС: методичні вказівки для забезпечення самостійної роботи здобувачів 4-го курсу денної та заочної форм навчання спеціальності «Право». Електронне видання. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2022. 38 с. <https://kcp.pnu.edu.ua/navchalno-metodychni-materialy/>

**Викладач: Уляна ГРИШКО,
доцент кафедри цивільного права**